

IZVJEŠĆE O RADU DAVATELJA JAVNE USLUGE

ZA 2019. GODINU

Ožujak 2020.

Sadržaj

UVOD	3
GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM	4
SAKUPLJANJE MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	6
ODVOJENO SAKUPLJANJE KOMUNALNOG OTPADA	7
RECIKLAŽNA DVORIŠTA	7
SPREMNICI NA JAVNIM POVRŠINAMA	7
ODVOJENO SAKUPLJANJE „OD VRATA DO VRATA“	8
ODLAGALIŠTE OTPADA CERE	9
KOLIČINE SAKUPLJENOG KOMUNALNOG OTPADA	10
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	10
ODVOJENO SAKUPLJENI KOMUNALNI OTPAD	11
POTICAJNA NAKNADA ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA	15
OSVRT NA EKONOMIČNOST ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADA	16
PROJEKT „ZELENE NAVIKE ZA ODRŽIVU LABINŠTINU“	17

UVOD

Ulazak u 2019. godinu obilježen je nabavom novih polupodzemnih spremnika za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i selektivnog otpada (papir i karton, plastična i metalna ambalaža, staklo). Naime, nabava je započeta krajem 2018. godine, pa se glavnina procesa odvijala početkom 2019. godine. Nabavom je osigurano novih 28 kompleta takvih spremnika. Tijekom godine su postavljeni na Katurama, u Podlabinu, Starom gradu i Rapcu, a još ih je potrebno postaviti u Sv.Marini i Ravnima. Za pražnjenje tih spremnika nabavljeno je novo vozilo s dizalicom. U skladu s prijavom na EU natječaj putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU), očekivala se nabava spremnika za selektivno prikupljanje otpada za područje cijele Labinštine kako bi svugdje van urbanih sredina bio uveden sustav prikupljanja „od vrata do vrata“. Problemi koje je FZOEU susreo u procesu postupka javne nabave odgodile su dobivanje tih spremnika, a time i širenje sustava. Veliki obim posla obuhvatio je i osiguravanje traženih spremnika korisnicima. Mnogi su tražili spremnike drugačijih volumena, te su mnogim korisnicima promijenjeni spremnici. Za općine Labinštine (osim Grada Labina) nabavljena su dva nova mobilna reciklažna dvorišta. Za projekt prijavljen krajem 2018. godine odobrena su nam EU sredstva. Radi se o izgradnji reciklažnog dvorišta Cere. No, zbog uvjeta dobivanja uporabne dozvole, morala se izmijeniti tehnička dokumentacija čime su procijenjeni troškovi izgradnje porasli, a time i vlastiti udio financiranja projekta. Stoga se još razmatraju mogućnosti u vezi s tom izgradnjom. Tijekom godine proveden je i projekt informativno-izobraznih aktivnosti u vezi s gospodarenjem otpadom pod imenom „Zelene navike za održivu Labinštinu“. Projekt se provodio kroz brojne aktivnosti na području cijele Labinštine, a sufinanciran je bespovratnim EU sredstvima.

U rujnu je donesena Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 84/19). Uredbom su predstavnička tijela JLS trebala donijeti odluke kojima će definirati cijenu minimalne javne usluge (CMJU), dok je nju ranije određivao cjenikom davatelj usluge. Zbog niza dvojbi u vezi s primjenom Uredbe, pokrenut je postupak za ocjenu sukladnosti Uredbe sa Zakonom u kojem sudjeluju sva komunalna poduzeća koja se bave prikupljanjem otpada u Istarskoj županiji, te Udruga gradova. Usporedo s time, pokrenut je postupak izmjena i dopuna odluka JLS-a radi usklađenja s novim propisima. Dana 30. siječnja 2020. godine donesena je Odluka Ustavnog suda kojom se privremeno obustavlja primjena dopunjene uredbe, te se cijene za sada ne mijenjaju.

Obrazac IRDJU

Sukladno članku 31. stavku 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada u Gradu Labinu i općinama Raša, Kršan, Sveta Nedelja i Pićan propisano je da na njihovom području djelatnost javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i usluga povezane s javnom uslugom, odnosno

odvojeno prikupljanje otpada (papira, metala, stakla, plastike i tekstila te glomaznog komunalnog otpada), obavlja trgovačko društvo 1.MAJ d.o.o. (članak 4.).

Na temelju članka 32. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, davatelj usluge dužan je izvješće o radu podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave za prethodnu kalendarsku godinu te ga dostaviti Ministarstvu.

Radi boljeg razumijevanja pojedinih pojmova iz **IRDJU** obrasca u nastavku su dane definicije:

Javna usluga je javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

Usluga povezana s javnom uslugom je odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta, spremnika na javnim površinama i kod korisnika usluge te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM

Cjelokupno područje Labinštine uvršteno je u plan odvoza komunalnog otpada. Sva naselja i kućanstva imaju mogućnost propisnog odlaganja otpada. Sakupljanje komunalnog otpada vrši se prema terminskim planovima. Sakupljanje komunalnog otpada od pojedinih pravnih osoba regulirano je ugovorima kojima se definira način sakupljanja otpada na mjestu nastanka (vrsta i broj spremnika), te dinamika odvoza otpada sa lokacije.

U 2019. godini sakupljanjem je obuhvaćeno gotovo 11.000 kućanstava i 902 pravne osobe te se broj korisnika nije značajno promijenio u odnosu na 2018. godinu. U tablici 1. prikazan je broj korisnika po jedinicama lokalne samouprave:

Tablica 1.: Broj korisnika javne usluge u 2019. godini po JLS-ima

JLS	FIZIČKE OSOBE	PRAVNE OSOBE	UKUPNO
Grad Labin	5.668	640	6.308
Općina Kršan	1.349	91	1.440
Općina Sv. Nedelja	1.311	59	1.370
Općina Raša	2.040	68	2.108
Općina Pićan	591	44	635
UKUPNO	10.959	902	11.861

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine na Labinštini živi 22.590 osoba. Također, prema podacima Turističke zajednice Istarske županije, na Labinštini je u

2019. godini ostvareno ukupno 2.005.758 noćenja. U tablici 2. prikazan je broj stanovnika i noćenja gostiju po jedinicama lokalne samouprave:

Tablica 2.: Broj stanovnika i noćenja gostiju po JLS-ima (izvor podataka: Turistička zajednica IŽ, TZ središnje Istre)

JLS	BROJ STANOVNIKA	OSTVARENO NOĆENJA (2018.)	OSTVARENO NOĆENJA (2019.)
Grad Labin	11.642	1.451.964	1.440.276
Općina Raša	3.183	363.306	357.167
Općina Sv. Nedelja	2.987	108.025	110.266
Općina Kršan	2.951	69.345	70.300
Općina Pićan	1.827	27.186	27.749
UKUPNO	22.590	2.019.826	2.005.758

PC Čistoća raspolaže raznim tipovima vozila za prikupljanje komunalnog otpada. Broj, vrsta vozila i volumeni prikazani su u tablici 3.:

Tablica 3.: Popis vozila 1.MAJ-a d.o.o. za sakupljanje otpada

RB.	VOZILO	REGISTARSKA OZNAKA	TIP	GODIŠTE	STAROST (u god.)	ZAPR,M3
1	MERCEDES 1824	PU 298 ET	TERETNO	1999	21	12,0
2	IVECO EUROARGO	PU 545 PN	TERETNO	2013	7	12,0
3	MITSUBISHI FUSO CANTER	PU 338 UA	TERETNO	2018	2	5,0
4	MITSUBISHI FUSO 7.5 CANTER 7C15	PU 367 TE	TERETNO	2017	3	7,0
5	VOLVO FE 42R 280KS	PU 978 VM	TERETNO - DIZALICA	2019	1	16,0
6	MULTICAR M30 FUMOC	PU 249 VP	TERETNO	2003	17	5,0
7	MAN 26.363 FVL-KO 6X2 TG-A	PU 345 UJ	TERETNO	2003	17	18,0
8	MITSUBISHI FUSO FE4P10 CANTER	PU 699 RO	TERETNO	2015	5	5,0
9	MAN TGS 26.360	PU 282 MK	TERETNO	2008	12	18,0
10	IVECO DAILY 65C18 DAILY	PU 974 NP	TERETNO	2010	10	7,0
11	PIAGGIO PORTER S90 1.3	PU 663 US	TERETNO	2010	10	2,0
12	MERCEDES ATEGO 1217K	PU 692 US	PODIZAČ	2000	20	
13	MERCEDES ATEGO 1217K	PU 336 UN	PODIZAČ	2000	20	
14	MAN 18.280 4X2 BB	PU 824 KA	TERETNO - DIZALICA	2005	15	6,0
PROSJEČNA STAROST				10,36		

SAKUPLJANJE MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Izgradnjom Županijskog centra za gospodarenje otpadom "Kaštijun" određen je sadašnji koncept gospodarenja otpadom, odnosno zajedničko prikupljanje miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada. Tako se, sukladno napatku Ministarstva zaštite okoliša i energetike, u centar zajedno predaje miješani komunalni i biorazgradivi otpad, s obzirom da u Istarskoj županiji nisu izgrađena postrojenja za obradu odvojeno prikupljenog biootpada. Jedinice lokalne samouprave dužne su uspostaviti nove sustave gospodarenja biootpadom koji podrazumijevaju odvojeno prikupljanje s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe do 2023. godine.

Za sakupljanje miješanog komunalnog otpada davatelj usluge raspolaže spremnicima različitog volumena. Novi polupodzemni spremnici za prikupljanje miješanog komunalnog otpada zapremine 5000 litara postavljeni su na urbanom području Labina (Kature, centar, Podlabin, Stari grad) i u Rapcu (riva).

Obračun cijene za količinu predanog miješanog komunalnog otpada vrši se prema broju pražnjenja zaduženog spremnika za otpad. Razlikujemo korisnike koji zadužuju vlastite spremnike određenog obračunskog volumena, korisnike koji na raspolaganju imaju zajedničke spremnike za otpad, a predaja otpada obračunava im se razmjerno udjelu u korištenju spremnika, te korisnike koji koriste polupodzemne spremnike čime je individualiziran obračun usluge za korisnike u višestambenim zgradama. Ti spremnici imaju ugrađen bubanj za ubacivanje otpada obračunskog volumena 25 litara.

U tablici 4. je dan pregled po pojedinim JLS-ima i broj spremnika po volumenu.

Tablica 4.: Broj posuda za miješani komunalni otpad

VRSTA POSUDE (lit)	BROJ POSUDA ZA MKO				
	LABIN	RAŠA	KRŠAN	PIĆAN	SVETA NEDELJA
80	1218	948	557	254	654
120	1003	407	395	227	488
240	755	196	302	139	329
660	234	70	53	7	20
1100	109	40	31	7	13
5000	33	0	0	0	0
7000	1	0	0	0	0
UKUPNO	3353	1661	1338	634	1504

ODVOJENO SAKUPLJANJE KOMUNALNOG OTPADA

RECIKLAŽNA DVORIŠTA

1.MAJ d.o.o. pruža na području Grada Labina uslugu odvojenog sakupljanja otpada posredstvom jednog reciklažnog dvorišta i jednog mobilnog reciklažnog dvorišta upisanih u Očevidnik reciklažnih dvorišta. Na području Općine Raša postoji privremeno reciklažno dvorište koje zaprima neke vrste otpada, ali nije upisano u Očevidnik. Tijekom 2019. godine nabavljena su dva nova mobilna reciklažna dvorišta za općine, i to tako da je jedno upisano u Očevidnik zajednički za općine Raša i Sv.Nedelja, a jedno za Kršan i Pićan. Također, definirane su lokacije za izgradnju reciklažnih dvorišta na području općina Sv.Nedelja i Raša.

Tijekom godine donesen je plan postavljanja mobilnog reciklažnog dvorišta (MRD) u suradnji sa Upravnim odjelom za komunalno gospodarstvo i upravljanje imovinom pri Gradu Labinu. Isti MRD se koristio i u pojedinim naseljima općina Raša, Sv. Nedelja, Pićan i Kršan uz odobrenje Grada Labina.

Na reciklažnom dvorištu u Labinu u prvoj polovici 2019. godine provedeno je preuređenje. Prilikom preuređenja postavljen je novi kontejner za zaposlenike (slika 1.), a imenovan je i voditelj.

Slike 1. i 2.: Nova kućica za djelatnike na reciklažnom dvorištu Labin i novi kamion dizaličar namijenjen pražnjenju polupodzemnih spremnika.

SPREMNICI NA JAVNIM POVRŠINAMA

Novi polupodzemni spremnici pored miješanog komunalnog otpada postavljeni su i za sakupljanje selektivnog otpada (papir i karton, plastična i metalna ambalaža, staklo), ukupno čine 24 nova „zelena otoka“ na javnim površinama u Labinu. Isti su zamijenili dotadašnje spremnike manjih volumena čime se dodatno podigla kvaliteta usluge. Vrijednost nabavljenih polupodzemnih spremnika iznosi 2.119.600 kuna bez PDV-a. Za pražnjenje spremnika bilo je potrebno i posebno vozilo opremljeno dizalicom. Stoga je tijekom godine nabavljen i novi kamion dizaličar (slika 2.). U 2020.

godini ugradnja polupodzemnih spremnika planirana je i u Općini Raša odnosno ukupno na 3 lokacije u naseljima Ravni i Sv. Marina. Pored polupodzemnih spremnika, kao „zeleni otoci“ za odvojeno sakupljanje otpada koriste se i spremnici od 1.100 litara. U tablici 5. je dan postojeći broj „zelenih otoka“ po JLS-ima.

Tablica 5.: Broj zelenih otoka po JLS-ima

ZELENI OTOCI	BROJ
GRAD LABIN	53
OPĆINA RAŠA	33
OPĆINA PIĆAN	28
OPĆINA SV. NEDELJA	26
OPĆINA KRŠAN	16

Nadalje, početkom 2020. godine FZOEU je isporučio za Grad Labin 60 komada te za Općinu Kršan 30 komada spremnika od 1.100 litara za odvojeno sakupljanje otpada na javnim površinama. Nabava je započela još 2018. godine putem EU natječaja, a u sklopu iste projektne prijave su i spremnici volumena 120 i 240 litara za odvojeno prikupljanje otpada po sustavu „od vrata do vrata“, a čija nabava još traje zbog komplikacija nastalih u FZOEU (Fond je nositelj postupka javne nabave).

ODVOJENO SAKUPLJANJE „OD VRATA DO VRATA“

Odvojeno sakupljanje „od vrata do vrata“ uspostavljeno je u svim naseljima Grada Labina (osim ondje gdje su višestambene zgrade sa pripadajućim zelenim otocima), te u naseljima Raša, Štrmac i Nedeščina. Sva domaćinstva uključena u ovaj sustav imaju na raspolaganju tzv. „žuti spremnik“ za odlaganje plastike, plavi spremnik ili namjenske vrećice za odlaganje papira te namjenske vrećice za odlaganje stakla.

Ovakav sustav planira se uvesti na čitavom području pružanja usluge u kućanstvima koja za to imaju uvjete. Tijekom 2019. godine nije se dogodila očekivana dostava novih spremnika za odvajanje otpada od strane FZOEU-a, čime se projekt uvođenja sustava „od vrata do vrata“ za ostatak Labinštine odgađa za 2020. godinu. Točne količine zatraženih spremnika prikazane su u tablici 6.:

Tablica 6.: Količine spremnika prijavljenih za nabavu putem FZOEU-a

GRAD/OPĆINA	papir (120 lit)	plastika (240 lit)
LABIN	2.500	800
RAŠA	1.700	1.255
KRŠAN	1.200	1.200
SV. NEDELJA	920	920
PIĆAN	650	650
UKUPNO	6.970	4.825

ODLAGALIŠTE OTPADA CERE

Na odlagalištu komunalnog otpada Cere u razdoblju od 2004. godine do danas realizirane su prva i druga faza radova na sanaciji. Prvom fazom obuhvaćeni su radovi sanacije i rekonstrukcije postojećeg odlagališta dok je druga faza podrazumijevala izgradnju pretovarne stanice.

Početakom 2019. godine nositelju projekta Općini Sv.Nedelja odobrena je bespovratna potpora EU u iznosu od 1.386.392 kune za izgradnju reciklažnog dvorišta na lokaciji Cere. Zbog usklađivanja s propozicijama natječaja provedene su izmjene glavnog projekta, a time i troškovnika. Zbog novonastalih promjena radovi na izgradnji još nisu započeli.

U 2019. godini na odlagalištu neopasnog otpada Cere zbrinuto je ukupno 6.572 tone neopasnog otpada. U ŽCGO „Kaštijun“ putem pretovarne stanice zbrinuto je 4.935 tona miješanog komunalnog otpada. U tablici 7. prikazan je trošak zbrinjavanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada na „Kaštijunu“, s time da se 2018. godine predavao na „Kaštijun“ tek dio godine.

Tablica 7.: Trošak zbrinjavanja MKO na „Kaštijunu“ 2018. i 2019. godine

ZBRINJAVANJE MKO – „KAŠTIJUN“	2018.	2019.
TONA	3.254	4.935
TROŠAK ZBRINJAVANJA, KN	1.825.697,80	2.921.520,00

U tijeku je ishodovanje nove Dozvole za gospodarenje otpadom za lokaciju Cere. Naime, prijašnja dozvola je istekla sa 31.12.2019. godine te je pravovremeno pokrenut postupak prema nadležnom odjelu u županiji. Za isto je izrađen Elaborat gospodarenja otpadom od tvrtke „IPZ Uniprojekt“ iz Zagreba. Očekuje se skoro donošenje nove Dozvole kojom bi se regulirao status odlagališta za 2020. godinu.

Što se tiče preostalog kapaciteta odlagališta, prema geodetskoj snimci izrađenoj u studenom 2019. godine, preostali kapacitet plohe za odlaganje neopasnog otpada iznosi 15.000 m³ odnosno oko 11.250 tona otpada.

U tablici 8. prikazane su količine otpada odložene na odlagalište Cere, po vrstama (ključnim brojevima) i u tonama, u protekle tri godine, odnosno u 2017., 2018. i 2019. godini:

Tablica 8.: Količine odloženog otpada na odlagalištu

Cere u 2017., 2018. i 2019. godini

ODLOŽENO - CERE (u tonama)	KB	2017.	2018.	2019.
MKO	20 03 01	9.115,26	4.019,64	248,81
OSTACI OD ČIŠĆENJA ULICA	20 03 03	169,5	167,77	219,9
GLOMAZNI OTPAD	20 03 07	1.829,11	1.311,60	2.311,73
KOMUNALNI OTPAD KOJI NIJE SPEC.	20 03 99	1.030,81	0	455,2
OTPAD KUPOLNE PEĆI	10 12 08	8,73	35,41	12,54
OTPAD KOJI NIJE SPEC.	12 01 99	20,16	0	0,00
GRAĐEVINSKI OTPAD	17 09 04	484,51	408,89	1.036,30
OTPAD IZ PJESKOLOVA	19 08 02	9,74	7,32	23,06
OSTACI NA SITIMA I GRABLJAMA	19 08 01	50,98	18,92	16,52
OTPAD KOJI NIJE SPEC.(MULJEVI)	19 08 99	414,64	293,76	155,36
OTPAD OD MJEŠOVITIH MATERIJALA	04 02 09	0,79	0	0,45
OSTALI OTPAD (OD MEH. OBRADE)	19 12 12	147,7	0	1.794,00
PLASTIKA I GUMA	19 12 04	0	305,95	0,00
PRETHODNO MIJEŠANI NEOPASNI OTPAD	19 02 03	0	0	5,36
OSTALI SASTOJCI	20 01 99	0	17,78	7,73
BIORAZGRADIVI OTPAD (zeleni otpad)	20 02 01	406,2	249,08	285,36
UKUPNO		13.688,13	6.836,12	6.572,32

KOLIČINE SAKUPLJENOG KOMUNALNOG OTPADA

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

Za komunalni otpad porijeklom iz kućanstava, kao i za otpad iz trgovina, zanatstva i sličan otpad iz proizvodnih pogona i institucija, ako je po svojstvima i sastavu sličan onome iz kućanstava, koristi se ključni broj 20 03 01 – miješani komunalni otpad. Takav se otpad tijekom 2018. godine počeo zbrinjavati u ŽGCO „Kaštijunu“, dok se prije trajno odlagao na odlagalištu Cere. Količine godinama opadaju, a glavni razlozi su povećanje stope odvajanja otpada i povećanje svijesti građana.

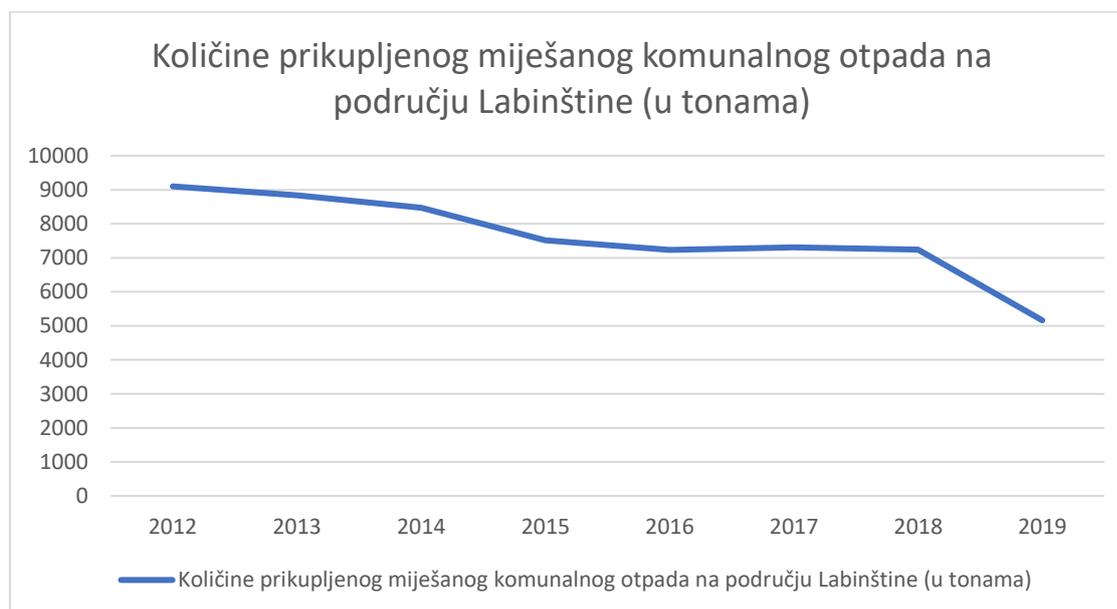
U tablici 9. su prikazane ukupne količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada u razdoblju od 2011. do 2019. godine na teritoriju jedinica lokalne samouprave Labinštine:

Tablica 9.: Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada na teritoriju JLS-a u razdoblju od 2012. do 2019. godine (biorazgradivi komunalni otpad prikuplja se zajedno s miješanim komunalnim otpadom), u tonama

	GRAD LABIN	OPĆINA KRŠAN	OPĆINA SV.NEDELJA	OPĆINA RAŠA	OPĆINA PIĆAN	UKUPNO (t)
2012.	4.642	1.183	1.092	1.729	455	9.101
2013.	4.507	1.149	1.060	1.679	442	8.837
2014.	4.322	1.102	1.017	1.610	424	8.475
2015.	3.834	977	902	1.428	376	7.517
2016.	3.689	940	868	1.374	362	7.233
2017.	3.727	950	877	1.388	365	7.307
2018.	4.036	809	847	1.054	494	7.240
2019.	2.835	658	654	715	300	5.162

Grafički prikaz ukupnih količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada za cijelu Labinštinu prema tablici 9. prikazan je u grafikonu 1.:

Grafikon 1.: Kretanje ukupne količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada na području Labinštine u razdoblju od 2012. do 2019. godine (u tonama)

ODVOJENO SAKUPLJENI KOMUNALNI OTPAD

Planom gospodarenja otpadom za područje Grada Labina i općina Raša, Kršan, Sveta Nedelja i Pićan za razdoblje 2017.-2022. godine predviđeno je postupno dostizanje postavljenih ciljeva uz pretpostavku da su osigurani preduvjeti. Tako je od 2017. pa do danas poduzeto više mjera da bi se udjel kontinuirano povećavao.

Nabavljena su dva namjenska vozila za prikupljanje odvojenog otpada, pristupilo se preuređenju reciklažnog dvorišta u Labinu kako bi moglo zaprimati i veći broj vrsta otpada, postavljen je značajan broj kompleta polupodzemnih spremnika u Labinu (uključujući Stari grad), Rapcu i Prtlogu. Za pražnjenje takvih spremnika u 2019. nabavljeno je još jedno namjensko vozilo s dizalicom. Sustav prikupljanja odvojenog otpada „od vrata do vrata“ uveden je u naseljima Raša, Štrmac i Nedeščina. Dotadašnji obuhvat stanovništva tim sustavom bio je u Gradu Labinu 100%, a u okolnim općinama 0%. Sada je u Općini Raši obuhvat 45%, a u Općini Sv. Nedelja 35%. Nabavljena su dva nova mobilna reciklažna dvorišta od strane općina.

U suradnji s JLS-ima, izvršena je prijava potreba za novim spremnicima još 2018. godine. Na žalost, čitav proces još traje jer javnu nabavu za sve prijavljene provodi FZOEU, a koji je bio prisiljen poništiti prvi postupak javne nabave i potom ga ponavljati. Taj ponovljeni postupak završava tek početkom ožujka 2020. godine i ostaje za vidjeti hoće li biti uspješan. Za kompletiranje sustava gospodarenja otpadom biti će potrebno izgraditi sortirnicu i kompostanu.

Kada je riječ o udjelu odvojeno prikupljenog otpada, a prema prvima podacima za 2019. godinu, taj je udio dosegao 20,5% za područje Labinštine. Na dalje, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike nije osiguralo točan prikaz podataka o udjelima odvojenog prikupljanja otpada po pojedinim JLS, budući se u javno objavljenim dokumentima uzelo u obzir podatke o prikupljenim količinama odvojeno prikupljenih komponenti od strane davatelja javne usluge – komunalnih poduzeća, no ne i podatke drugih ovlaštenih sakupljača ambalažnog otpada (npr. Metis i dr.) koji obavljaju djelatnost na našem području, a u pravilu poslujući sa dijelom trgovačkih lanaca, trgovina i pojedinih proizvodnih pogona koji proizvode određene količine ambalažnog otpada. Naime, ovakav izračun udjela gdje se prikazuju samo podaci davatelja usluge, ne uzimajući u obzir količine prikupljene putem ovlaštenih sakupljača na području pojedine JLS, ne daje vjerodostojan izračun o udjelu odvojenog sakupljanja otpada. Stoga možemo zaključiti da taj udio može biti samo veći od onog koji se vodi kao udio sakupljanja komunalnog otpada davatelja usluge, u našem slučaju za 2019. godinu taj udio morao bi premašiti 20,54%.

U tablici 10. su prikazani podaci o količinama odvojeno sakupljenog otpada u 2019. godini i stopa odvojenog sakupljanja komunalnog otpada za 2019. godinu. Prema napatku nadležnog Ministarstva za izračun stope odvojenog sakupljanja komunalnog otpada kao odvojeno sakupljene vrste razmatrane su se sve vrste komunalnog otpada iz podgrupa 15 01 i 20 01 Kataloga otpada osim KB 20 01 99 (ostali sastojci komunalnog otpada koji nisu specificirani na drugi način). Iz podgrupa 20 02 i 20 03 razmatrani su KB 20 02 01 (biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova) i KB 20 03 02 (otpad s tržnica). Nisu obuhvaćene miješane vrste otpada poput: ostalog otpada koji nije biorazgradiv (KB 20 02 03), ostataka od čišćenja ulica (KB 20 03 03), glomazni otpad (KB 20 03 07) te otpad koji nije specificiran na drugi način (KB 20 03 99), koje su po sastavu slične miješanom komunalnom otpadu i uglavnom završavaju na odlagalištima otpada.

Tablica 10.: Stopa odvojenog sakupljanja komunalnog otpada u 2019. godini

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ	UKUPNO (t)
PAPIR I KARTON	20 01 01,15 01 01	679,70
PLASTIKA (sve)	20 01 39,15 01 02	33,88
MIJEŠANA AMBALAŽA	15 01 06	492,18
STAKLO	15 01 07	76,40
EE OPREMA	20 01 23*,20 01 35,20 01 36	30,33
METALI	20 01 40	21,35
ZAU LJENA AMBALAŽA	15 01 10*	0,02
BATERIJE I AKUMULATORI	20 01 34	0,36
FLUO CIJEVI	20 01 21*	0,07
PESTICIDI	20 01 19	0,04
UKUPNO (mOS)		1334,33
MKO	20 03 01	5161,97
mOS+mMKO		6496,30
STOPA ODVOJENOG SAKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA (%)		20,54

Podaci se odnose na prikupljeni komunalni otpad od strane 1. MAJ-a. Za ostale podatke o tokovima otpada nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

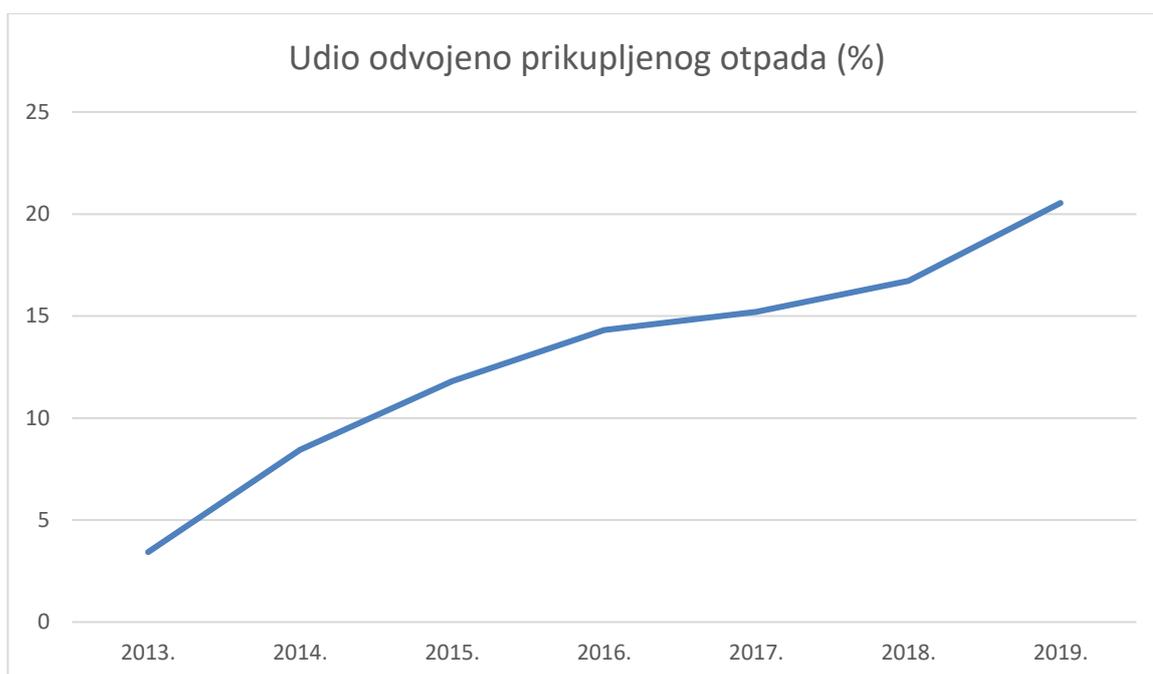
Na dalje, u tablici 11. prikazano je kretanje količina miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljeno otpada u razdoblju od 2013. do 2019. godine. Vidljivo je da kroz promatrano razdoblje opada količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada, dok raste količina odvojeno prikupljenog selektivnog otpada.

Tablica 11. Količine prikupljenog MKO i selektivnog otpada od 2013. do 2019. godine, u tonama (1. MAJ d.o.o.)

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
MKO	8.837,00	8.475,00	7.517,22	7.232,90	7.307,48	7.240,72	5.162
SELEKTIVNI	313,68	781,74	1.007,04	1.207,97	1.311,25	1.453,52	1.334,33
UKUPNO	9.150,68	9.256,74	8.524,26	8.440,87	8.618,73	8.649,24	6.496,33
%	3,43	8,45	11,81	14,31	15,21	16,72	20,54

Kretanje udjela odvojeno prikupljenog otpada u ukupnoj količini prikupljenog otpada na Labinštini od 2013. do 2019. godine prikazano je u grafikonu 3.:

Grafikon 3.: Kretanje udjela odvojeno prikupljenog otpada 2013.-2019.

U tablici 12. prikazane su količine prikupljenog komunalnog otpada po svim JLS-ima Labinštine u 2019. godini.

Tablica 12.: Količine odvojeno prikupljenog komunalnog otpada u sklopu javne usluge po JLS-ima u 2019. godini

VRSTA OTPADA 2019	KB	GRAD LABIN	OPĆINA KRŠAN	OPĆINA SV. NEDELJA	OPĆINA RAŠA	OPĆINA PIĆAN	UKUPNO (t)
PAPIR I KARTON	20 01 01,15 01 01	450,72	15,50	91,20	88,70	33,59	679,70
PLASTIKA	20 01 39,15 01 02,15 01 06	345,04	10,80	63,54	83,28	23,40	526,06
STAKLO	15 01 07	54,15	1,78	5,96	10,66	3,85	76,40
METALI (u RD)	20 01 40	16,35			5,00		21,35
EE OPREMA	20 01 23*,20 01 35,20 01 36	28,33			2,00		30,33
ZAULJENA AMBALAŽA	15 01 10*	0,02					0,02
BATERIJE I AKUMULATORI	20 01 34	0,36					0,36
FLUO CIJEVI	20 01 21*	0,07					0,07
PESTICIDI	20 01 19	0,04					0,04
UKUPNO SELEKTIVNO (mOS)		895,08	28,08	160,70	189,64	60,84	1334,33
MIJEŠANI KOM. OTPAD (mMKO)	20 03 01	2834,64	657,78	654,43	714,68	300,45	5161,98
mOS+mMKO		3729,72	685,86	815,13	904,32	361,29	6496,31
UDIO SELEKTIVNOG (%)		24,00	4,09	19,71	20,97	16,84	20,54

POTICAJNA NAKNADA ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA

Odredbom članka 23. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) propisano je kako je gospodarenje otpadom od interesa za RH.

Iznos poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada sukladno članku 24. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom obračunava FZOEU do kraja tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu. Osnovica za obračun poticajne naknade je masa prikupljenog miješanog komunalnog otpada koja je iznad propisane količine. Jedinična naknada za 2018. godinu iznosi 100,00 kuna po toni, a granična količina miješanog komunalnog otpada za JLS-e za 2018. godinu iznosi 74% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području te JLS. Ukoliko je stopa odvojenog sakupljanja komunalnog otpada u JLS za 2018. godinu 36% ili više, poticajna naknada iznosi nula kuna.

U tablici 14. je izračunata poticajna naknada za 2018. godinu koju JLS-i moraju platiti temeljem Rješenja FZOEU-a. Količinu za 2018. godinu su prekoračili Grad Labin, te općine Sv. Nedelja, Pićan i Kršan. U skladu s novim podacima, u tablici 15. prikazana je procjena poticajne naknade za 2019. godinu.

Tablica 14.: Izračun poticajne naknade za JLS-e Labinštine za 2018. godinu

JLS (grad/općina) sakupljanja otpada	Uk. kol. proizv. MKO u 2015., t	Granična kol. proizv. MKO za 2017. (74%), t	Prekoračena kol. za 2018., t	Jedinična naknada za smanjenje MKO za 2018., kn/t	Poticajna naknada za smanjenje MKO za 2018., kn
LABIN	3833,78	2837,00	1.199,00	100	119.900,28
RAŠA	1428,27	1056,92	-3,07	100	0
SV. NEDELJA	902,07	667,53	180,13	100	18.012,82
PIĆAN	375,86	278,14	215,89	100	21.589,36
KRŠAN	977,24	723,16	86,02	100	8.602,24

Tablica 15.: Procjena poticajne naknade za JLS-e Labinštine za 2019. godinu

JLS (grad/općina) sakupljanja otpada	Uk. kol. proizv. MKO u 2015., t	Granična kol. proizv. MKO za 2017. (66%), t	Prekoračena kol. za 2019., t	Jedinična naknada za smanjenje MKO za 2019., kn/t	Poticajna naknada za smanjenje MKO za 2019., kn
LABIN	3833,78	2530,29	304,35	150	45.651,78
RAŠA	1428,27	942,66	-227,98	150	0
SV. NEDELJA	902,07	595,37	59,06	150	8.859,57
PIĆAN	375,86	248,07	52,38	150	7.857,36
KRŠAN	977,24	644,98	12,80	150	1.920,24

OSVRT NA EKONOMIČNOST ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADA

Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2017. do 2022. godine postavljeni su ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići. Između ostalog, cilj je i odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) do 2022. godine. Jedna od mjera predviđena za postizanje spomenutog cilja je Mjera 1.2.5., odnosno jačanje tržišta otpada namijenjenog recikliranju čiji je rok bio 2018. godina, a nositelj Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Što se tiče plasmana ovako prikupljenog otpada, naglašavamo kako FZOEU nije ispoštovao svoju dosadašnju obvezu propisanu čl. 18. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom kojom je bio dužan nadoknaditi nam troškove odvojenog sakupljanja i obrade reciklabilnog komunalnog otpada čiji tokovi se pretežito sastoje od otpadne ambalaže. Takvo postupanje znatno utječe na naše poslovanje, tim više što cijena predaje ambalažnog otpada ovlaštenim sakupljačima (posebice plastike) je višestruko porasla i trenutno iznosi približno 1.250,00 kuna po toni.

Tablica 16.: Prihodi od predaje odvojeno prikupljenog otpada

u posljednjih tri godine, u kunama

VRSTA OTPADA	PRIHOD 2017.	PRIHOD 2018.	PRIHOD 2019.
AMBALAŽA OD PAPIRA I KARTONA	90.537,00	0,00	0,00
FOLIJA AMBALAŽNA MIJEŠANA	5.005,00	0,00	0,00
AMBALAŽA OD STAKLA	4.810,00	2.024,00	1.744,00
OTPADNI PAPIR I KARTON	143.253,00	96.989,50	59.965,50
VELIKI KUĆANSKI UREĐAJI	1.720,00	5.015,00	3.040,00
PLASTIKA OTPADNA	540	0,00	0,00
LIM STARI MIJEŠANI	39.539,00	24.180,00	23.918,00
EE OPREMA	0,00	0,00	2.452,00
STARE BATERIJE	0,00	0,00	724,00
ŽELJEZNE KOVINE	0,00	0,00	1.464,00
UKUPNO, KN	285.404,00	128.208,50	93.307,50
OTPAD PLASIRAN NA TRŽIŠTE, t	960,24	633,03	627,70
PROSJEČNI PRIHOD, kn/t	297,22	202,53	148,65

Iz tablice je vidljivo da je prihod od prodaje odvojeno prikupljenog otpada u 2019. godini iznosio 93.307 kuna. U istoj godini trošak zbrinjavanja selektivnog otpada iznosio je 504.656 kuna (335.116 kuna za zbrinjavanje i 169.540 kuna za prijevoz), što znači da je odvojeno prikupljanje otpada sve neekonomičnije.

PROJEKT „ZELENE NAVIKE ZA ODRŽIVU LABINŠTINU“

Tijekom 2019. godine proveden je projekt provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti pod imenom „Zelene navike za održivu Labinštinu“. Nositelj projekta bio je Grad Labin, a projekt je obuhvaćao područje cijele Labinštine s 22.590 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2011. godine. Svrha projekta bila je izgradnja i povećanje svijesti građana Grada Labina i općina Labinštine o važnosti odgovornog postupanja s komunalnim otpadom, s posebnim naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, pravilno odvajanje otpada u kućanstvima, kućno kompostiranje i ponovnu uporabu predmeta, a sve s ciljem smanjenja količine otpada koji se trajno odlaže na odlagališta. U projektnom timu su osim predstavnika Grada bili uključeni i stručni suradnici iz trgovačkog društva 1.MAJ d.o.o. Labin.

Ukupna vrijednost projekta iznosila je 583.808,54 kuna, od čega su odobrena bespovratna sredstva Kohezijskog fonda iznosila 496.237,25 kn, te Fonda MRRFEU-a za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini za 2018. godinu u iznosu od 52.542,77 kuna.

Tijekom projekta osmišljen je vizualni identitet, poslani su brošure građanima i poslovnoj javnosti, poslani su leci građanima, pripremljeni su višejezični leci za turiste i predani TZ-ima, postavljeni su „jumbo“ plakati, provedene su radionice (u vrtićima, osnovnim i srednjim školama), održane su prezentacije za javnost, osmišljena je i tiskana slikovnica za djecu, održane su prigodne posebno osmišljene dječje predstave, održane su brojne radijske i TV emisije, emitirane radijske i TV reklame, provodilo se oglašavanje (u tiskanom lokalnom mjesečniku, te na lokalnim Internet portalima), tiskani su prigodni plakati, održana izložba dječjih „recikliranih“ radova, promovirana posebna mrežna stranica projekta, te pripremljeni promotivni materijali.

Slika 3.: Vizualni identitet projekta „Zelene navike za održivu Labinštinu“

